

basis of R. Cattell's theory and J. Guildford's theory of social intelligence. According to R. Cattell, intelligence general factor has a psychological meaning, if one relies on the two-factor model: a "common fluid factor" (or "free" intelligence) and "common crystalline factor" (or "linked" intelligence). J. Guildford considered social intelligence as a system of mental abilities which are independent on the general factor of intelligence, and related primarily to learning behavioral information, which can be described in the space of three variables: content, operation, results. J. Guildford marked one operation, cognition, and focused his research on learning one's behaviour. According to the J. Guildford's social intelligence test results, 60% of the examined students showed below the average level of social intelligence, 40% – the average level; the high level of social intelligence was not revealed. The study of "free" intelligence showed that 62% of the students had below normal level of intelligence, 35.5% of them showed intelligence within normal range. Only one examinee had above normal level of intelligence. As for learning ability, the low one was revealed among 26.7% of the students, the average one – among 15.6%, and high learning ability was shown by 57.8% of the students. The results confirmed the existence of the connection between general and social intelligence in adolescence: the higher general intelligence, the higher social intelligence, students' learning ability and academic performance are. The connection between professional orientation and the level of general intelligence, as well as the learning ability, was not revealed.

Keywords: free intelligence, social intelligence, learning ability.

Подано до редакції 30.09.2014

УДК: 377.8

Маргарита Володимирівна Климович,
кандидат педагогічних наук, директор комунального вищого навчального закладу
«Бериславський педагогічний коледж імені В.Ф.Беньковського» Херсонської обласної ради,
вул. Слобідська, 45, м. Берислав, Україна

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-КРЕАТИВНИЙ КОМПОНЕНТ ЯК СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ ДО СТВОРЕННЯ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО СЕРЕДОВИЩА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

У статті дається теоретичне обґрунтування інтелектуально-креативного компонента у підготовці студентів педагогічних коледжів до створення науково-методичного середовища у початковій школі, представлено результати емпіричного дослідження готовності студентів педагогічних коледжів до його створення за інтелектуально-креативним компонентом. Розкрито і розмежовано поняття «творчість», «креативність», описано психологічну властивість креативності в поведінці вчителя, визначено якості, які характеризують інтелект і креативну особистість, дано характеристику творчої діяльності, визначено основні стадії творчого процесу. Зроблено опис сторін дослідницької діяльності, визначено її мету, охарактеризовано методично-організаційну сторону навчання дослідницької діяльності студентів у педагогічному коледжі.

Ключові слова: інтелектуально-креативний компонент, інтелектуальні здібності, креативні здібності, творчість, педагогічна творчість, креативність, стадії творчого процесу, дослідницька діяльність, професійна підготовка.

Постановка проблеми та її актуальність. Визначальними напрямами модернізації освіти XXI століття, які забезпечують подальший розвиток єдиного освітнього простору в Європі, є гуманізація, демократизація, якість вищої освіти, забезпечення конкурентоспроможності фахівців на вітчизняному і світовому рівні.

На сьогодні – це новітні орієнтири освітньої політики України, тому вказані тенденції спричинили, по-перше, появу комплексу вимог до професійних і особистісних якостей педагога, по-друге, вони спонукають вищу школу до модернізації професійної підготовки, переорієнтації педагогічної освіти на форму-

вання фахівця нової генерації, здатного працювати за сучасними педагогічними технологіями.

У нормативних актах сфери освіти наголошується на необхідності посилення ефективності та удосконалення підготовки вчителя як високопрофесійного фахівця, здатного до інноваційної діяльності, зорієнтованого на особистість дитини, спроможного захистити її інтереси, розвивати її індивідуальність, ефективно працювати на творчих засадах, виховуючи у дітей позитивно-активне ставлення до життя.

Аналіз останніх досліджень і публікацій щодо ступеня наукової розробленості проблеми підготовки майбутніх учителів початкової школи показав, що переважна більшість досліджень стосується дотичних

напрямів і питань безперервності та наступності підготовки майбутніх учителів у системі «коледж-вуз» (Л. Грибова, Н. Денисова, В. Кузнєцова, С. Осоргін, П. Решетніков, Н. Розіна, І. Чичканова, О. Чепка, М. Шипулін та ін.).

Проблеми підготовки майбутніх педагогів (у тому числі і вчителів початкової школи) до професійної діяльності розглядалися у працях таких науковців, як О. Абдуліна, Ю. Бабанський, Г. Балл, Н. Гузій, Н. Кузьміна, А. Кузьмінський, О. Пометун та ін.

Водночас увагу науковців усе більше привертає проблема середовища як чинника формування особистості майбутнього фахівця (С. Бондаревська, В. Данюшенков, С. Зеєр, А. Каспаржак, В. Козирев, М. Михайліченко, Л. Мітіна, О. Орлов, І. Палашева, З. Смірнова та ін.).

Ми звернули увагу, що, досліджуючи ефективність підготовки майбутніх учителів, автори недооцінюють значення освітнього середовища саме педагогічного коледжу. Не знайшла також системного відображення в теоретичних дослідженнях ідея створення науково-методичного середовища як засобу реалізації умов підвищення ефективності підготовки майбутніх учителів початкової школи.

Недостатня наукова розробленість проблеми зумовили вибір нами теми дослідження – «Підготовка студентів педагогічних коледжів до створення науково-методичного середовища в початковій школі».

Мета нашої публікації полягає у теоретичному обґрунтуванні інтелектуально-креативного компонента у підготовці студентів педагогічних коледжів до створення науково-методичного середовища в початковій школі.

Викладення основного матеріалу. На основі теоретичного аналізу структури готовності до професійної діяльності та практичного дослідження сформованості відповідних якостей нами виділено компоненти готовності студентів педагогічного коледжу до створення науково-методичного середовища у початковій школі: мотиваційно-потребнісний, змістово-процесуальний, інтелектуально-креативний і оцінно-рефлексивний.

Розглядаючи інтелектуально-креативний потенціал майбутнього вчителя як найважливішу суб'єктивну основу успішної діяльності зі створення науково-методичного середовища в навчальному закладі, В. Загвязінський, В. Кан-Калик, О. Киричук, Н. Кічук, М. Нікандров, М. Поташнік, С. Сисоєва, В. Сластьонін пов'язують її результативність з відповідним рівнем розвитку інтелектуальних і креативних здібностей учителя.

У сучасних психолого-педагогічних дослідженнях поняття «творчість», «педагогічна творчість» визначається як сукупність рис, які характеризують успішну педагогічну (зокрема, науково-методичну) діяльність. Базові поняття, які характеризують категорію «творчість», пов'язані з процесом створення нового продукту, матеріальних і духовних цінностей, оригі-

нальних предметів, нового, що раніше було невідомим.

Л. Виготський [2] пов'язує творчість з діяльністю, результатом якої є створення нових образів чи дій, які видозмінюють своє сьогодення. Д. Богоявленська [1] характеризує творчу діяльність як вихід за межі заданого руху в креативному полі. С. Сисоєва розглядає її як процес особистісної самореалізації вчителя у професійно-педагогічній і науково-методичній діяльності, як педагогічну діяльність, якій притаманні властивості творчого процесу [5, 97].

«Науковий пошук не підлягає часовій регламентації, наукова праця проходить не за законами робочого, а за законами вільного часу» [6, 167]. У ході творчого процесу необхідно звільнитися від некритичного використання чужих ідей і думок. На етапі творчості важливо продумати техніку роботи, чітко уявити, на яких конкретних моментах студент повинен акцентувати свою увагу і зусилля.

Для оволодіння здатністю впливати на характер науково-методичного середовища в початковій школі майбутній учитель в умовах педагогічного коледжу повинен мати чіткі уявлення про стадії проходження творчого процесу. За визначенням В. Зінченка є три основні стадії творчого процесу.

Перша стадія – виникнення теми, коли «виникає відчуття необхідності почати роботу, почуття спрямованої напруженості, яка мобілізує творчі сили.

Друга стадія – сприйняття теми, аналіз ситуації, усвідомлення проблеми. На цій стадії «створюється інтегральний, цілісний образ ситуації, образ того, що є, тобто відбувається кристалізація проблеми, що потребує вирішення».

Третя стадія – ціннісно-особистісна. «Здійснюється часто болісна робота над вирішенням проблеми. Вона становить химерну суміш усвідомлюваних і неусвідомлюваних зусиль: проблема не відпускає. Виникає почуття, що не проблема в мені, а я в проблемі. Вона мене захопила» [4, 11]. На цьому етапі творча активність мобілізує особистість, вона відкриває в ній такі сили, про які сама особистість навіть не підозрювала.

У науковій літературі більшість науковців схильні поряд з творчими здібностями, які становлять основну інтелектуального аспекту компонента готовності, виділяти креативність.

С. Сисоєва [5] розмежовує ці поняття. Під «креативною» вона розуміє таку особистість, яка має внутрішні передумови (внутрішні якості, специфіку когнітивної сфери й нейрофізіологічні задатки), що забезпечують її творчу активність. Творча особистість, на її думку, – це креативна особистість, яка завдяки впливу зовнішніх факторів набула необхідні для актуалізації творчого потенціалу людини творчі мотиви, особистісні якості, здібності, що сприяють досягненню творчих результатів в одному чи кількох видах педагогічної діяльності.

Психологічну властивість креативності в поведінці вчителя Е. Торенс визначив як ту, що позитивно впли-

ває на розвиток учнів. Найсуттєвішими рисами він визначив здатність учителя бути відкритим, вільно маніпулювати об'єктивними ідеями, розробляти власну стратегію учіння. Ці якості відкривають учителю шлях до створення науково-методичного середовища в навчальних закладах. Досліджуючи креативність, Д. Гілфорд вважав її важливими характеристиками такі: оригінальність, семантичну гнучкість, образну адаптивну гнучкість, здатність до загостреного сприйняття недоліків, прогалин у знаннях, відсутність елементів дисгармонії. У багатьох працях з психології креативність вивчається як процес творчого мислення, який актуалізується лише тоді, коли це дозволяє навколишнє середовище, коли взаємодія особистостей здійснюється за принципом «якщо..., то...». Ця характеристика майбутнього вчителя пов'язана з розвитком його інтелектуально-креативного потенціалу засобами зовнішніх впливів та умов.

Креативність розглядається як здатність людини відмовитися від стереотипних способів мислення [3, 172] і здатність до розумових перетворень, творчих дій. Інтелектуально-креативні здібності виступають основою готовності майбутнього вчителя до створення науково-методичного середовища в початковій школі.

Нами практично доведено необхідність виділення у структурі готовності майбутнього вчителя до створення науково-методичного середовища в початковій школі інтелектуально-креативного компонента, який визначається передусім якостями, що характеризують інтелект і креативну особистість, об'єднують у сукупності: захопленість, спостережливість, образне мислення, працездатність, здатність зосередитися, здатність критично оцінювати результати досліджень, особливо власних; широкий науковий світогляд, знайомство з науковими результатами в суміжних галузях та високу інтелектуальну культуру.

Педагогічний коледж готує студентів до практичної роботи, але її успіх неможливий без уміння усвідомлювати власну діяльність з наукових позицій. Її мета полягає у формуванні вмінь і навичок ведення дослідницької роботи в учнів початкової школи. Майбутній учитель повинен чітко уявляти структуру дослідної діяльності з тим, щоб виробити в себе вміння творчого підходу до її здійснення. Науково-методична діяльність – складний взаємопов'язаний процес, який складається з цілого ряду внутрішньо пов'язаних компонентів. Кожен з них співвідноситься з означеною групою робочих функцій та творчих здібностей, які відображають індивідуальні форми структури дослідницької діяльності і методичної розробки педагогічних проблем. «Навчання знань та основ наук, вочевидь, вичерпало себе й завело в глухий кут... Сьогодні в процесі навчання потрібно формувати здібності й навчати узагальнених способів діяльності. Потрібно навчати студентів не знань і дисциплін, а розумової діяльності» [6, 27].

Методика не тільки дає готові рецепти з організації процесу навчання і виховання, а й знайомить з різноманітними методами, засобами і формами організації навчання, допомагає майбутнім учителям творчо підійти до своєї ді-

яльності й обрати ті засоби, методи і прийоми, які максимально змогли б покращити процес навчання дітей.

На наш погляд, залучення студентів до дослідницької діяльності є ключовою ланкою у складному ланцюгу підготовки конкурентноспроможного сучасного вчителя початкових класів. Особливо актуальним є це питання у зв'язку з реалізацією ідей розвивального навчання, збільшенням кількості авторських, альтернативних шкіл, спеціалізованих класів, створенням нових комплексів підручників для початкової школи. В цих умовах засвоєння студентами навіть найкращих методичних моделей побудови уроків не допоможе досягти успіхів у подальшій роботі. Тому метою мають стати не знання, навички як окремі елементи, а способи їх отримання та способи розвитку особистості. Всього цього можна досягти завдяки здійсненню дослідницької роботи.

Проведене нами анкетування студентів старших курсів з питання «Ваше ставлення до дослідницької роботи» показало, що 85% сподобалося займатися дослідженнями (навчаєшся оцінювати і виявляти пізнавальні процеси молодших школярів, спостерігати за змінами, які відбуваються з дітьми; навчаєшся знаходити і застосовувати на практиці необхідні методики), 15% не сподобалося займатися дослідженнями (ставляться посилені вимоги до оформлення наукових досліджень, недостатньо сформовані навички роботи з першоджерелами, багато часу йде на обробку результатів експерименту). Стає очевидним, що ставлення до дослідницької роботи неоднозначне. Не всі можуть займатися нею серйозно.

Методично-організаційна сторона навчання дослідницької діяльності студентів забезпечується спеціальними дисциплінами, передбаченими навчальним планом із урахуванням етапу навчання. Ця сторона фіксує кількість годин, навчальну дисципліну, курс та семестр.

Ми переконані, що якість професійної підготовки сучасного педагога, зокрема, вчителя початкових класів, визначається тим, наскільки у нього сформоване ставлення до дослідницької роботи, яка забезпечує професійне зростання і особисту кар'єру, оскільки управляти процесами і явищами, що швидко змінюються, можна лише навчившись безперервно досліджувати останні [7].

Виконання дослідницьких індивідуальних завдань, включених в програми педагогічних практик, надає особливого змісту всьому процесу навчання, принципово змінює зміст цих практик, особливо якщо дослідження виконується на замовлення школи, дитячого будинку чи центру дитячої творчості [7].

Хоча студенти усвідомлюють роль активної власної позиції в підвищенні результативності навчально-наукової та науково-дослідної роботи в коледжі, їх власна активність явно недостатня. Тільки 30% студентів серйозно займаються навчально-науковою роботою, 8% – бере участь у розробці наукової тематики предметних (циклових) комісій, 3,3% беруть участь у творчих проектах, 3,4% займаються в предметних гуртках, проблемних і творчих групах; 12,6% беруть участь в олімпіадах, творчих конкурсах і наукових конференціях. Разом з тим, набагато більша кількість студентів (35%) займаються самоосвітою і

саморозвитком власних професійних якостей.

Для студентів особливі труднощі в навчальній роботі пов'язані з несформованістю інтелектуально-креативного й рефлексивно-оцінного компонентів готовності. 29% студентів показали низький рівень сформованості таких якостей, як здатність усвідомлювати сутність педагогічних явищ, аналізувати власну діяльність, уміння швидко переключатися з одного аспекту педагогічного процесу на інший. 31% студентів показали низький рівень сформованості таких показників готовності до створення науково-методичного середовища в початковій школі, як моделювання власної діяльності, аналіз її результатів, комунікативність, творча активність, уміння врегульовувати та своєчасно контролювати власні дії. За всіма структурними компонентами готовності до створення науково-методичного середовища превалує низький і середній рівень.

У процесі дослідно-експериментальної роботи особлива увага приділялася виявленню й зіставленню рівнів сформованості компонентів готовності майбутніх учи-

телів до створення науково-методичного середовища в початковій школі.

Провідним методом дослідження виступав педагогічний експеримент, що проходив у природних умовах педагогічного процесу та включав констатувальний, формувальний і контрольний етапи.

Для одержання вірогідних результатів запропонованої методики ми спостерігали зміни в усіх структурних компонентах цього складного особистісного утворення.

Для діагностики структурних компонентів готовності студентів до створення науково-методичного середовища і різнобічного аналізу факторів їх формування як у формувальному, так і в констатувальному експерименті було використано коефіцієнт сформованості – середньокількісне значення за кожним з критеріїв.

Підсумувавши результати діагностичних зрізів, зіставивши отримані дані з показниками рівнів сформованості готовності студентів за інтелектуально-креативним компонентом, ми узагальнили їх у табл. 1.

Таблиця 1

Динаміка рівнів готовності до створення науково-методичного середовища за інтелектуально-креативним компонентом (у%)

Етапи Рівні	1-й зріз		2-й зріз		3-й зріз		Контрольно-корекційний / За результатами експерименту	
	ЕГ	КГ	ЕГ	КГ	ЕГ	КГ	ЕГ	КГ
Низький	3,2	3,2	2,0	2,0	0,8	2,0	–	2,0
Середній	26,0	25,6	24,0	25,2	22,0	25,2	18,0	25,2
Достатній	33,6	33,5	35,2	33,5	36,8	34,8	39,2	34,8
Високий	37,2	38,0	38,8	38,0	40,4	38,0	42,8	38,0
K_m	34,1	34,6	35,1	34,6	36,1	34,8	37,5	34,8

Кількісний аналіз даних табл. 1 показує поступові якісні зрушення в рівнях оволодіння студентами експериментальної групи компонентами вмінь створювати науково-методичне середовище, які досліджувалися за змістом інтелектуально-креативного компонента. Най-

більший якісний стрибок у ступені сформованості вмінь студентів експериментальної групи спостерігається після 2-го етапу формувального експерименту. У студентів контрольної групи зрушення незначні.

Узагальнені результати подано в табл. 2.

Таблиця 2

Порівняльна динаміка рівнів сформованості готовності студентів до створення науково-методичного середовища за інтелектуально-креативним компонентом (у%)

Рівні	Експериментальна група		Контрольна група	
	1-й зріз	3-й зріз	1-й зріз	3-й зріз
Низький	3,2	–	3,2	2,0
Середній	26,0	18,0	25,6	25,2
Достатній	33,6	39,2	33,5	34,8
Високий	37,2	42,8	38,0	38,0
χ^2 -критерій	6,5 > 7,81, $p = 0,05$		0,42 < 6,5	

Як бачимо з табл. 2, за результатами експерименту в контрольній групі в рівнях сформованості готовності до створення науково-методичного середовища за інтелектуально-креативним компонентом статистично значущих змін не відбулося. Натомість в експериментальній групі спостерігається позитивна динаміка в рівнях: не стало студентів з показниками низь-

кого рівня сформованості готовності, на 8% зменшилася кількість тих, хто мав середній рівень, на 5,6% стало більше студентів з показником достатнього рівня і на 5,6% збільшилося студентів з показником високого. Наочно ці процеси представлено на діаграмах, рис. 1 і 2.

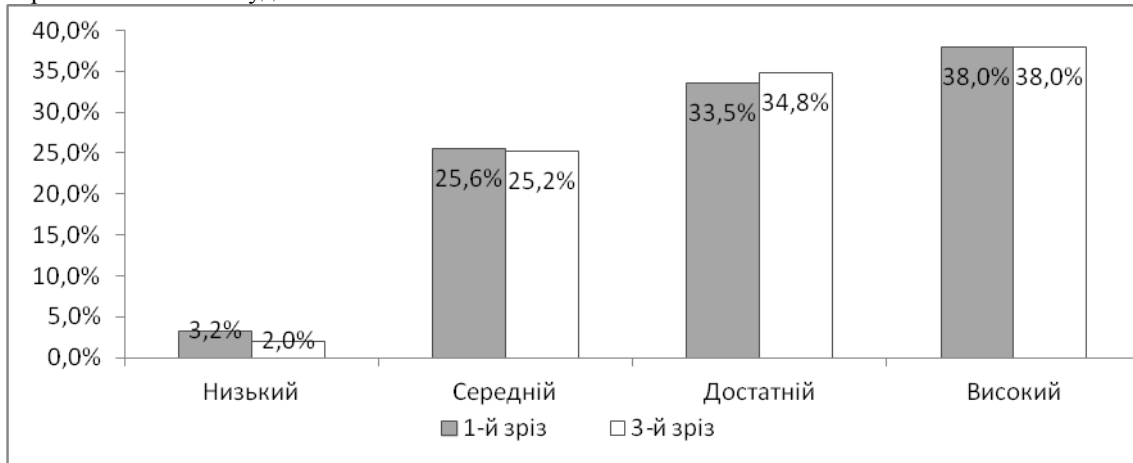

Рис. 1. Динаміка рівнів готовності студентів контрольної групи до створення науково-методичного середовища за інтелектуально-креативним компонентом

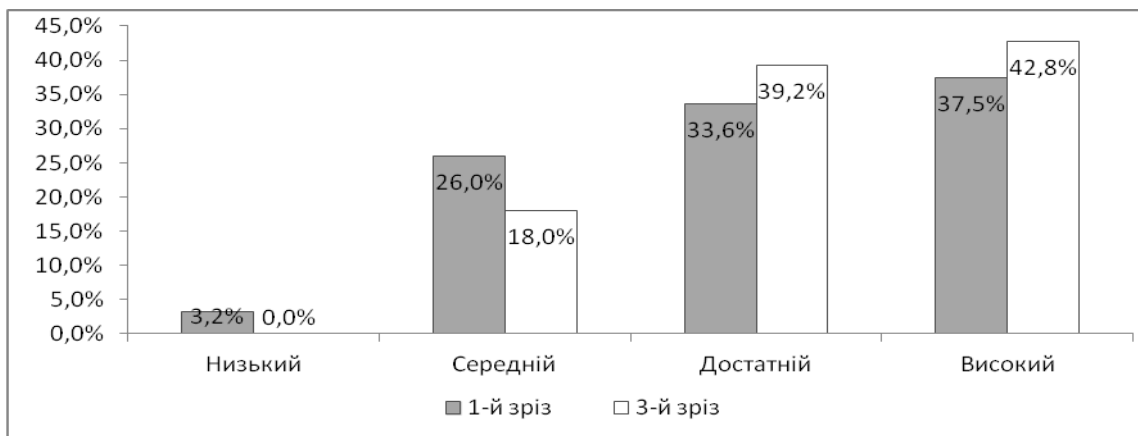

Рис. 2. Динаміка рівнів готовності студентів експериментальної групи до створення науково-методичного середовища за інтелектуально-креативним компонентом

Статистичні методи перевірки результатів експериментальної роботи показали, що найкращі результати формування впливу були досягнуті за інтелектуально-креативним компонентом сформованості готовності студентів педагогічного коледжу до створення науково-методичного середовища в початковій школі.

Висновки. Отримані позитивні зрушення пов'язані з введенням у навчальний процес механізмів і засобів, які забезпечували розвиток інтелектуальних та креативних здібностей, що сприяло адаптації студентів педагогічного коледжу до нових форм і видів науково-методичної діяльності.

Одним із важливих компонентів готовності студентів педагогічного коледжу до створення науково-

методичного середовища у початковій школі є *інтелектуально-креативний*, який спрямований на розвиток у майбутніх педагогів творчості і здатності до науково-методичної діяльності, створення середовища для їх самовиявлення у практичній діяльності, що стимулює творчість й успішність учителів у професійній діяльності.

Перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження не претендує на остаточне розв'язання проблеми підготовки студентів до створення науково-методичного середовища. Подальшого вивчення й обґрунтування потребують проблеми методики й технології управління педагогічним середовищем в навчальних закладах різного типу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богоявленская Д. Б. Пути к творчеству / Д. Б. Богоявленская. – М. : Знание, 1981. – 96 с.
2. Выготский Л. С. Воображение и творчество в детском возрасте: Психологические очерки : кн. для уч. / Л. С. Выготский. – М. : Просвещение, 1993. – 93 с.
3. Дьяченко М. И. Психологические проблемы готовности к деятельности : метод. пособ. / М. И. Дьяченко, Л. И. Кандыбович. – Минск : Изд-во БГУ им. В. И. Ленина, 1976. – 175 с.
4. Зинченко В. П. Школа должна учить мыслить / В. П. Зинченко // Прикладная психология. – 2001. – № 1.

REFERENCES

1. Bogoyavlenskaya, D. B. (1981). *Puti k tvorchestvu [Ways to creativity]*. Moscow : Znaniye [in Russian].
2. Vygotskiy, L. S. (1993). *Voobrazheniye i tvorchestvo v detskom vozraste [Imagination and creativity in childhood]*. *Psikhologicheskiye ocherki – Psychological essays*. Moscow: Prosvescheniye [in Russian].
3. Dyachenko, M. I., Kandybovich, L. I. (1976). *Psikhologicheskiye problemy gotovnosti k deyatelnosti : metod. posob. [Psychological problems of readiness for activity: study guide]*. Minsk : Izd-vo BGU im. V. I. Lenina [in Russian].
4. Zinchenko, V. P. (2001). *Shkola dolzhna učit myslit [School must learn to think]*. *Prikladnaya psikhologiya – Applied Psychology, 1, 1–14* [in Russian].
3. Sysoyeva, S. O. (2006). *Osnovy pedahohichnoyi*

– С. 1–14.

5. Сисоева С. О. Основы педагогичної творчості : підручник / С. О. Сисоева. – К. : Міленіум, 2006. – 346 с.
6. Фромм Э. Духовная сущность человека. Способность к добру и злу / Э. Фромм // Философские науки. – 1990. – № 8. – С. 84–89.
7. Чепка О. В. Професійна підготовка майбутніх учителів початкових класів в умовах навчального комплексу «педагогічний коледж – педагогічний університет» : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Чепка О. В. – Умань, 2010. – 280 с.

tvorchosti : pidruchnyk [Foundations of pedagogical creativity: textbook]. Kyiv : Milenium [in Ukrainian].

4. Fromm, E. (1990). *Dukhovnaya suschnost cheloveka. Sposobnost k dobru i zlu [Spiritual essence of a human being]*. *Filosofskie nauki – Philosophical sciences, 8, 84–89* [in Russian].
5. Chepka, O. V. (2010). *Profesiynna pidhotovka maybutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv v umovakh navchalnoho kompleksu «pedahohichnyy koledzh – pedahohichnyy universytet» [Professional training of future primary school teachers in training complex “pedagogical college – pedagogical university”]*. *Candidate’s thesis*. Uman [in Ukrainian].

Маргарита Владимировна Климович,

кандидат педагогических наук, директор коммунального высшего учебного заведения «Бериславский педагогический колледж имени В. Ф. Беньковського», ул. Слободская, 45, г. Берислав, Украина

ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНО-КРЕАТИВНЫЙ КОМПОНЕНТ КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО КОЛЛЕДЖА К СОЗДАНИЮ НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКОЙ СРЕДЫ В НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЕ

В статье теоретически обосновывается интеллектуально-креативный компонент в подготовке студентов педагогических колледжей к созданию научно-методической среды в начальной школе, представлены результаты эмпирического исследования готовности студентов педагогических колледжей к его созданию по интеллектуально-креативному компоненту. Раскрыты и разграничены понятия «творчество», «креативность», описано психологическое свойство креативности в поведении учителя, определены качества, характеризующие интеллект и креативную личность, представлена характеристика творческой деятельности, определены основные стадии творческого процесса. Представлено описание сторон исследовательской деятельности, определена ее цель, охарактеризована методично-организованная сторона обучения исследовательской деятельности студентов в педагогическом колледже.

Ключевые слова: интеллектуально-креативный компонент, интеллектуальные способности, креативные способности, творчество, педагогическая творчество, креативность, стадии творческого процесса, исследовательская деятельность, профессиональная подготовка.

Marharyta Klymovych,

PhD (Candidate of Pedagogical Sciences), director of Municipal higher educational institution “Beryslav Pedagogical College named after V. F. Benkovskiy”, 45, Slobodskaia Str., Beryslav, Ukraine

INTELLECTUAL AND CREATIVE COMPONENT AS ELEMENT OF PREPARING PEDAGOGICAL COLLEGE STUDENTS FOR CREATING SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL ENVIRONMENT AT PRIMARY SCHOOL

The article deals with theoretical analysis of intellectual and creative components in preparing pedagogical students colleges for creating scientific and methodical environment at primary school. The author presents the results of the empirical research of students' preparedness for its creation according to intellectual and creative component. The

concepts of “creative work” and “creativity” are revealed and distinguished; the psychological property of creativity in teacher’s behavior is described; qualities, which characterize intelligence and creative personality, are determined; characteristics of creative activity is presented; main stages of creative process are defined. Besides, the author presents the description of sides of research activity, determines its purpose, characterizes methodical and organizational side of teaching research activity of students at pedagogical colleges. On the basis of theoretical analysis of the structure of preparedness for professional activity the author distinguished the components of students’ preparedness for the creation of scientific and methodical environment at primary school: motivational and requirement, substantial and procedural, intellectual and creative, assessment and reflexive. It was determined that intellectual and creative component is one of the most important elements of students’ preparedness to creation of scientific and methodical environment at primary school. It is oriented at the development of future teachers’ creativity and ability to scientific and methodical activity, creation of environment for their self-revealing in practical activity, that stimulates creative work and successfulness of teachers in their professional activity. The perspectives of the further research the author sees in the problem of methods and technique of managing pedagogical environment in educational institutions of different kind.

Keywords: intellectual and creative component, intellectual abilities, creative abilities, creative work, pedagogical creative work, creativity, stages of creative process, research activity, professional training.

Подано до редакції 30.09.2014
